

REFERAT Handicaprådet 2022-2025 d. 11-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 11. marts 2025 kl. 08:00

Mødested U/fremmøde

Mødedeltagere Gert Dyekjær, Michael Mathiesen, Marlene Harpsøe, Jørgen
Bodilsen, Harun Avdal, Pernille Madsen, Katrine Kjørbo, Jacob
Svendsen, Bente Slott, Sune Lundberg, Niels Fiil Hildebrandt, Doris
Hansen, Hans Henrik S. Nielsen, Janie Nielsen

Indholdsfortegnelse

Høring: Forlængelse af partnerskabsaftale med Ældre Sagen i Helsingør.....	3
Høring: Model for fremmødevalg for Seniorrådsvalg 2025.....	7
Høring: Oprettelse af smagspanel for mad fra private leverandører.....	15

Punkt 1: Høring: Forlængelse af partnerskabsaftale med Ældre Sagen i Helsingør

24/14704

Sagen afgøres i:

Byrådet 2022-2025

Indledning

Byrådet godkendte den 24. juni 2024 et forslag om, at indgå en partnerskabsaftale med Ældre Sagen med midler fra § 18-puljen. Partnerskabsaftalen skulle gælde i 1 år.

Baggrunden for partnerskabsaftalen var, at de nye kriterier for tildeling af midler fra § 18-puljen ville medføre, at Ældre Sagens Indkøbsordning fremover ville få færre midler til transportudgifter og derved ikke ville kunne gennemføre aktiviteterne. Formålet med partnerskabsaftalen er således, at sikre finansiering af Ældre Sagens Indkøbsordning og samtidig indgå en partnerskabsaftale, der skal forebygge og nedbringe ensomhed blandt seniorer og ældre i samarbejde med Ældre Sagen.

Med denne sag skal Byrådet godkende en 1-årig partnerskabsaftale med Ældre Sagen.

Retsgrundlag

Serviceovens § 18: Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Lov om social service § 79.

Relation til vision og tværgående politikker

- Helsingør Kommunes Vision 2030 og særligt satsningsområdet: *Vi åbner muligheder for fællesskaber, der øger livskvaliteten.*
- Helsingør Kommunes Politik for Værdigt Ældrelev, 2023-2026.
- Sundhedspolitik for Helsingør Kommune 2023-2030 og særligt fokusområde: *Fællesskaber der fremmer mental sundhed.*

Sagsfremstilling

Aftalen er udviklet på baggrund af en høringsproces om aftalens indhold blandt de relevante interessenter og bygger derudover på Ældre Sagens erfaringer med partnerskabsaftaler i andre kommuner.

1. Formål med aftalen

Formålet med aftalen er, at forebygge og nedbringe ensomhed blandt ældre gennem et mere systematisk og langsigtet samarbejde mellem Helsingør Kommune og Ældre Sagen. Aftalen skal således medvirke til:

- at fremme den social-humanitære indsats, som Ældre Sagen Helsingør udfører til gavn for seniorer og ældre i Helsingør Kommune.
- at udbrede kendskabet til Ældre Sagens tilbud til borgere og personale i Center for Sundhed og Omsorg, så at flest mulige får gavn af tilbuddene.
- at udvikle nye relevante initiativer og samarbejdsformer mellem Ældre Sagen Helsingør og Center for Sundhed og Omsorg.

2. Aftalens indhold

2.1. Målgruppe

Målgruppen for det social-humanitære arbejde er primært folkepensionister og borgere 65+, som af forskellige årsager eller livssituationer har behov for støtte og hjælp.

2.2. Aktiviteter

Aktiviteterne er ikke kun Ældre Sagens Indkøbsordning, men inkluderer også andre af Ældre Sagens social-humanitære aktiviteter fx vågetjeneste og bisidder- og besøgstjeneste. Aktiviteterne, der er omfattet af aftalen fremgår af bilag 1.

2.3. Ansvar og rollefordeling

Ældre Sagen Helsingør er ansvarlig for de social-humanitære aktiviteter, herunder rekruttering af frivillige og udførelsen af aktiviteterne. Ældre Sagens guide for samarbejdet mellem kommuner og regioner og Ældre Sagens lokale frivillige fremgår af bilag 2.

Center for Omsorg og Sundhed indgår i gensidig sparring omkring udfordringer, udvikling og andre behov for at sikre et frugtbart samarbejde og fortsat kontinuitet i aktiviteterne.

Center for Omsorg og Sundhed bidrager med udbredelsen af kendskabet til de social-humanitære aktiviteter gennem formidling af oplysningsmateriale til relevante enheder, borgere i kommunen og via andre informationsveje.

2.4. Årlige statusmøder

Dialogen sikres ved et fast årligt statusmøde med deltagelse af bl.a. udvalgsformand for Omsorgs- og Sundhedsudvalget, Direktør for Social, Sundhed og Arbejdsmarked og Centerchef i Center for Sundhed og Omsorg.

2.5. Aftalens gyldighed og opsigelse

Partnerskabsaftale træder i kraft fra 15. april 2025 og løber i 1 år, hvorefter aftalen kan forlænges.

Aftalen evalueres og revideres løbende efter ønske og behov gennem dialog mellem Ældre Sagen Helsingør og Center for Sundhed og Omsorg.

Økonomi/Personaleforhold

Støtten skal gå til aktiviteter for borgere med bopæl i Helsingør Kommune og skal gå til de beskrevne aktiviteter i bilag 1, men vil dog primært dække indkøbsordningen.

Økonomien i aftalen er samlet set på 250.800 kr. pr. år, som finansieres med midler fra § 18-puljen.

Herefter er der 749.200 kr. til årets uddeling af § 18-puljen.

Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

Indstilling

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

at udvalget beslutter om partnerskabsaftalen med Ældre Sagen skal forlænges med et år.

Indstilling

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

at der foretages høring i Handicaprådet

Beslutninger Handicaprådet 2022-2025 den 11-03-2025

Handicaprådet støtter Ældresagens store indsats i Helsingør Kommune. Indkøbsordningen, vågetjeneste, frivillig indsats på plejehjem og ordningen med tryghedsopkald er alle vigtige og rosværdige indsatser med et stort og vigtigt indhold af forebyggelse mod blandt andet ensomhed blandt kommunens ældre.

Men Handicaprådet finder det ikke socialt afbalanceret eller korrekt, at kommunens øvrige udsatte og svage borgere alene skal finansiere disse aktiviteter. Og det bliver netop tilfældet, når finansieringen findes på de afsatte midler til paragraf 18.

Forslaget indebærer en beskæring af paragraf 18 midlerne med 25 procent eller lige godt 250.000 kr. I forvejen er de afsatte midler til paragraf 18 blevet beskåret i de seneste år.

Disse midler fratages altså målgruppen for paragraf 18.

Samtidig betyder de senest gennemførte ændringer af kriterierne for modtagelse af paragraf 18 midler, at der ikke længere tildeles støtte til forskellige former for kørsel i tilknytning til aktiviteter.

Dette var hovedårsagen til indgåelse af partnerskabsaftalen for 2024 mellem kommunen og Ældresagen. Tilsvarende ordninger er dog ikke oprettet for de øvrige frivilligforeninger, der arbejder med paragraf 18 målgruppen og som ligeledes rammes af de ændrede kriterier.

Herudover skal Handicaprådet også henvise til målgruppen for modtagelse af paragraf 18 midler, der beskrives således på Helsingør Kommunes hjemmeside (vores fremhævning):

"I denne pulje prioriterer vi følgende målgrupper:

- *Børn og unge med særlige udfordringer*
- *Ældre, som er særligt udsatte. Ansøgninger om midler til indsatser med aktiverende og forebyggende formål skal i stedet indsendes til § 79-puljen*
- *Personer med kronisk sygdom, handicap eller psykisk sygdom*
- *Personer, der har brug for hjælp til integration*
- *Personer, der oplever ensomhed*
- *Personer med misbrug - både nuværende og tidligere misbrugere*
- *Pårørende til ovenstående målgrupper.*

Det vil sige, at disse midler er målrettet til mindre grupper af borgere med helt særlige udfordringer, mens partnerskabsaftalen med Ældresagen dækker en meget stor og meget bredt sammensat gruppe borgere, men desuagtet finansieres af midler fra paragraf 18.

På den baggrund kan Handicaprådet ikke anbefalede forlængelsen af partnerskabsaftalen med Ældresagen, og bemærker at det ikke fremgår hvorvidt der er afsøgt andre finansmuligheder herunder et element af medfinansiering fra Ældresagen selv lokalt eller på landsplan.

En anden mulighed kunne være delvis egenbetaling for indkøbsturene fra de ældre selv f.eks. i samme størrelsesorden som udgifterne ved en tilsvarende tur med Flexhandicap. En tur med Flexhandicap koster kr. 31,- ud og kr. 31,- hjem fra dør til dør.

Bilag

1: Partnerskabsaftale ÆS og HK 2025

2: Aktiviteter i aftalen 2025

3: Guide til samarbejdet 2025

Punkt 2: Høring: Model for fremmødevalg for Seniorrådsvalg 2025

22/7295

Sagen afgøres i:

Byrådet 2022-2025

Indledning

Omsorgs- og Sundhedsudvalget besluttede på møde den 14. januar 2025, at administrationen skal fremlægge mulige modeller for et fremmødevalg ved Seniorrådsvalget 2025.

Udvalget skal med denne sag beslutte sig for model og rammer for afvikling af Seniorrådsvalg 2025 som fremmødevalg, som vil blive anbefalet til Seniorrådet.

Leder Jeppe Buhl Rasmussen, Staben for Politik og Jura, deltager under Omsorgs- og Sundhedsudvalgets behandling af punktet.

Retsgrundlag

Lov om kommunale og regionale valg.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Vejledning om ældreråd.

Relation til vision og tværgående politikker

Sagen har ingen særskilt relation til vision og tværgående politikker.

Sagsfremstilling

1. Sagens baggrund

Byrådet besluttede på møde den 24. juni 2024 følgende:

- kommunen stiller lokaler, så vidt muligt særskilte lokaler, til rådighed på kommunens valgsteder, som Seniorrådet kan anvende til at afvikle et fremmødevalg, under forudsætning af, at Seniorrådet selv står for administration og afvikling af valghandlingen.
- det forudsættes, at den nærmere økonomi skal fastlægges og indgå i budgetforhandlingerne.

Byrådet afsatte ikke yderligere midler til afvikling af Seniorrådsvalg 2025 som fremmødevalg ved vedtagelsen af budget 2025-2028.

Marlene Harpsøe (Æ), Gitte Kondrup og Harun Avdal (A), Knud Mogensen (B) samt Jens Bertram, Gert Dyekjær og Birgitte Bergman (C) satte et forslag på Omsorgs- og Sundhedsudvalgets møde den 14. januar 2025, hvor udvalget besluttede at bede administrationen fremlægge mulige modeller for et fremmødevalg, inden for de eksisterende afsatte ressourcer.

Seniorrådet havde fremsat sit høringssvar til Omsorgs- og Sundhedsudvalgets møde, hvorfor dette også er vedlagt denne sag som bilag 1.

Med denne sag fremlægges administrationens forslag, som primært forholder sig til de økonomiske rammer, men som dog også indeholder en beskrivelse af de udfordringer, som de enkelte modeller repræsenterer.

Valghandlinger afvikles på 12 valgsteder.

2. Økonomiske rammer

Sagsfremstillingen er udarbejdet ud fra det budgetforslag, som indgik i budgetprocessen for budget 2025-2028. Udgifterne er derfor anslået og fremskrevet til 2025 priser.

Som bilag 2 er vedlagt det budgetønske, som indgik i budgetprocessen. Det fremgår af budgetforslaget, at udgifterne til at gennemføre et fremmødevalg forventes at udgøre 1.167.000 kr. (en efterberegning viser dog en samlet forventet udgift på 1.153.431 kr., se nærmere nedenfor)

Seniorrådet har opsparet ca. 579.000 kr. til afvikling af valget.

Et fremmødevalg kan derfor ikke afvikles med afholdelse af samtlige de budgetterede udgifter inden for de opsparede midler.

Administrationen har på den baggrund set på udgiftsposter/opgaver, som kan udgå for at få de afsatte midler til at rumme gennemførelsen af et fremmødevalg og samtidig gøre det tydeligt hvilke opgaver, der tilfalder Seniorrådet.

2.1. Afvikling uden administrativt ansatte tilforordnede

Der er forskellige muligheder for at tilpasse udgiftsniveauet, men det er administrationens anbefaling, at et fremmødevalg uanset valg af model afvikles uden administrativt ansatte tilforordnede.

Der er ikke i lovgivningen fastsat noget krav om, at et fremmødevalg skal afvikles med bistand fra kommunens administration, dvs. evt. med bistand fra administrative tilforordnede på valgstederne.

Administrationen peger på at afvikle et Seniorrådsvalg som fremmødevalg uden deltagelse af administrative tilforordnede af to grunde. Dels fordi det i forvejen er svært at rekruttere administrative tilforordnede til det lovpligtige kommunal/regionsvalg. Dels for at tilpasse budgetposten, så udgifter til diæter til valgtilforordnede udgår. Det svarer til en post på 114.588 kr.

Det betyder, at Seniorrådet skal sikre frivillige, som kan deltage som valgtilforordnede svarende til en eller flere frivillige pr. valgsted.

Uanset valg af model vil dette give en besparelse på 114.588 kr., hvorefter de samlede direkte udgifter vil være 705.654-114.588, i alt 591.066 kr. Dette beløb vil indgå i den økonomiske beregning af modellerne.

For at skabe økonomisk råderum til en administrativt ansat projektleder, er det nødvendigt at finde yderligere besparelser, hvilket præsenteres i modellerne herunder.

Der er projekteret med 2 administrative tilforordnede på hvert valgsted, dvs. 24 personer.

Post	Anslået udgift, fremskrevet til 2025 priser
Engangsudgifter til anskaffelser	178.885
Udgifter til valgbøger, opbevaring af bokse	15.000
Estimat på faste udgifter ved fremmødevalg	231.028
Udgifter til frivillige tilforordnede	166.153
Direkte udgifter uden adm. tilforordnede	591.066
Udgifter til administrative tilforordnede	114.588
Direkte udgifter i alt	705.654
Projektleder	447.777
I alt	1.153.431

2.2. Særligt ift. Projektleder

Til seniorrådsvalget i 2021 var der ansat en deltidsprojektmedarbejder i 8 måneder til at koordinere valget. Projektmedarbejderens løn udgjorde 266.514 kr. af de samlede udgifter.

Til et fremmødevalg, herunder særligt med henblik på første afvikling af et fremmødevalg, vurderer administrationen, at der vil være behov for en fuldtidsansat projektmedarbejder i 8 måneder svarende til kr. 447.777 kr. Med afvikling i november måned, vil det i sagens natur ikke være muligt at have en administrativt ansat projektleder i 8 måneder.

Hvis udgiften til projektleder reduceres, skal Seniorrådet selv påtage sig dele af projektlederopgaven. Administrationen vurderer at det som minimum vil være nødvendigt med en deltidsstilling på 20 timer om ugen i 4 måneder (fx august, september, oktober og november) til projektledelse til selve tilrettelæggelsen af fremmødevalget – herunder koordination med den øvrige valgorganisation, planlægning af valgbehandlingen parallelt med kommunalvalget, bese/opmåle på valgstederne mv.

Udgiftsniveauet til et fremmødevalg må i sagens natur være højere end ved et digitalt valg, herunder kombinationen af et digitalt valg og brevstemmevalg.

Opgaver med et minimumsbudget afsat til projektleder vil herefter tilfalde Seniorrådet og er beskrevet nedenfor:

2.3. Tilrettelæggelse og planlægning, herunder afvikling

OPGAVER I TILKNYTNING TIL VALG TIL SENIORRÅDET 2025

Skriftlige materialer, herunder annoncering, opdateringer, informationsmaterialer

Være tovholder for og planlægge opstillingsmøde

Udarbejde proces og tidsplan for gennemførelse af valg, herunder udarbejde drejebog og agere sekretær for valgbestyrelsen

Fællesmøde for kandidater og Seniorrådet

Valgmøde, Toldkammeret, Helsingør

Valgmøde. Espergærde bibliotek

Sikre opsamling og valgresultat

Tilrettelægge velkomstmøde for det nyvalgte Seniorråd med borgmester, formand for Omsorgs- og Sundhedsudvalget, direktør og centerchef for Sundhed og Omsorg

2.4. Pressedækning/kommunikation

Projektlederen vil skulle stå for selve opdatering af kommunens hjemmeside med valgoplysninger, herunder opfordring til at stille op som kandidat samt alle oplysninger i tilknytning til valget, men Seniorrådet kan stå for opdatering/udarbejdelse af skabeloner, materiale m.v.

2.5. Udarbejdelse af materiale

Alt afhængig af platform til afvikling af valget, vil der selvsagt være udgifter til en ekstern leverandør.

Projektlederen har tidligere produceret alle skriftlige materialer, fx valgbreve, stemmeseddel og pleje med præsentation af kandidaterne. Hvis der ikke afsættes midler til projektleder vil opgaven tilfalde Seniorrådet.

Samt omdeling af materiale. Dette omfattede i 2021 omdeling af 1.500 flyers og 100 plakater.

2.6. Samarbejde med ekstern leverandør

Til at gennemføre valget i 2021 valgte administrationen at købe en samlet pakkeløsning hos virksomheden Assembly Voting, der har stor erfaring med at arrangere valg til Seniorråd. Løsningen har bl.a. bestået i udsendelse af trykt valgmateriale til brevstemmerne med PostNord, opsætning af en sikker og selvbetjent platform til at registrere og præsentere sig som kandidat og til at stemme via digital post.

Der vil formentlig skulle findes en anden leverandør, hvis valget skal afvikles som fremmødevalg.

Seniorrådet skal stå for kontakten med leverandøren.

3. Forslag til modeller for fremmødevalg

Udgifterne til afviklingen af et fremmødevalg afhænger af rammerne for afviklingen.

Hvis udgifterne skal holdes inden for de opsparede midler, skal der således findes en besparelse i forhold til de anslåede budgetterede udgifter med henblik på afviklingen.

Seniorrådet har i sit høringssvar henledt opmærksomheden på, at den fulde effekt af et fremmødevalg forudsætter, at valget afvikles samme dag og på samme valgsteder som Kommunal- og Regionalvalget.

3.1. Forslag til modeller

Administrationen fremlægger følgende forslag til modeller, som ikke alle stemmer overens med Seniorrådets ønske, jf. deres indleverede høringssvar, men det er vigtigt at pege på reelle muligheder for at kunne tage stilling til fordele og ulemper:

- a. Afvikling på en anden dag end valgdagen for afviklingen af Kommunal- og Regionalvalget den 18. november 2025
- b. Afvikling uden udbetaling af diæter til frivillige tilforordnede
- c. Afvikling på færre valgsteder med mulighed for brevstemme

Ad a:

Hvis Seniorrådsvalget afvikles en anden dag end valgdagen for Kommunal- og Regionalvalget, kan Seniorrådet låne udstyr fra kommunen til afvikling af valget, fx valgbokse, borde, stole m.v.

Kommunen har ikke ekstra udstyr, som kan udlånes, hvis valghandlingerne foregår samme dag.

Administrationen er opmærksom på, at dette vil være stik imod Seniorrådets ønske, men det er ikke desto mindre en mulighed for at skære på udgifterne til afvikling.

I givet fald vil kunne spares anslået 178.885 ud af samlet 591.066, hvorefter de direkte udgifter til afviklingen vil være anslået 412.181 kr., hvorefter der vil være afsat ca. 185.000 kr. til en projektleder.

Ad b:

En anden udgiftspost er diæter til de frivillige tilforordnede.

Der skal bruges minimum 5 frivillige tilforordnede på hvert valgsted, dvs. 60 personer i alt. Afvikles valget uden administrative tilforordnede (2 personer pr. valgsted), vil det være anbefalingen, at der er 6 frivillige tilforordnede på hvert valgsted, dvs. 72 personer.

Kan der ikke findes tilstrækkeligt antal frivillige, vil det ikke være muligt at afvikle valget som et fremmødevalg. En udfordring i tilknytning hertil kan være, at der kan risikere at være personsammenfald mellem de personer, som partierne ønsker at benytte til Kommunal- og Regionalvalget, og de personer, som Seniorrådet ønsker at benytte til Seniorrådsvalget.

Udgiften kan reduceres ved at nedsætte diætsatsen eller ved helt at lade den bortfalde.

Det er administrationens erfaring, at det gør en forskel for de administrative tilforordnede, at de modtager diæter for deltagelsen i valghandlingen, hvorfor det formentlig kan være vanskeligt at rekruttere frivillige tilforordnede til opgaven, hvis de ikke modtager diæter for indsatsen.

Hvis Ældresagen, Faglige Seniorer og/eller Seniorrådet kan skabe interesse blandt frivillige til at deltage ved afviklingen af et fremmødevalg, kan de frivillige potentielt være interesserede i at deltage uden at modtage diæt/honorar for opgaven.

Seniorrådet har anført, at man ikke har afdækket spørgsmålet om diæter med Ældresagen og Faglige Seniorer.

Hvis denne udgift udgår, vil der kunne spares anslået 166.153 ud af samlet 591.066, hvorefter de direkte udgifter til afviklingen vil være anslået 424.913 kr., hvorefter der vil være afsat ca. 155.000 kr. til en projektleder.

Ad c:

Valg til Seniorrådet følger ikke samme rammer og lovgivning som valg til Kommunal- og Regionalvalget.

Det betyder, at det er lovligt og praktisk muligt at afvikle valget på andre eller færre valgsteder, end Kommunal- og Regionalvalget afvikles.

Ud fra Seniorrådets bemærkninger er der formentlig ikke noget formål i at afvikle et fremmødevalg på andre valgsteder, da dette næppe vil få vælgere til Seniorrådet til at møde frem på et andet valgsted.

En mulighed for at reducere udgifterne kan være at afvikle fremmødevalget på færre valgsteder, fx ved at samle flere valgsteder på samme lokation, hvorved udgifterne til anskaffelser, forplejning m.v. vil være lavere end i budgetoverslaget.

Dette vil dog formentlig have en effekt på valgdeltagelsen for de valgsteder, som bliver lagt sammen, hvorfor man næppe opnår den fulde effekt af et fremmødevalg.

Besparelsen på ”Engangsudgifter til anskaffelser” og ”Estimat på faste udgifter ved fremmødevalg” vil afhænge af antallet af valgsteder, hvorfor det er vanskeligt at give et estimat på besparelsen forbundet hermed uden at kende rammerne, men udgiften er direkte knyttet til antal valgsteder.

3.2. Samlet anbefaling

Som det fremgår af beskrivelsen ovenfor, vil afviklingen i tråd med Seniorrådets ønsker formentlig passe bedst med model b.

Økonomi/Personaleforhold

Seniorrådet har opsparet 479.000 kr. fra tidligere års mindreforbrug til det kommende seniorrådsvalg. Herudover er der et mindreforbrug i 2024 på den løbende drift af seniorrådet på ca. 100.000 kr., så der samlet set forventes en opsparing på ca. 579.000 kr. til afvikling af Seniorrådsvalg.

Der er ikke afsat yderligere midler i budget 2025-2028 til afvikling af fremmødevalg i 2025.

Model b vil betyde, at der vil kunne spares anslået 166.153 ud af samlet 591.066, hvorefter de direkte udgifter til afviklingen vil være anslået 424.913 kr., hvorefter der vil være afsat ca. 155.000 kr. til en projektleder. Dette vil ca. kunne dække en deltidsmedarbejder i 4 måneder, fx august, september, oktober og november.

Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen er sendt i høring i Seniorrådet og Handicaprådet.

Indstilling

Staben for Politik og Jura indstiller,

1. at udvalget anbefaler, at fremmødevalg afvikles uden administrative tilforordnede.
2. at udvalget godkender mulighed b som den løsning, der skal arbejdes videre med.

Indstilling

Staben for Politik og Jura indstiller,

at der foretages høring i Handicaprådet

Beslutninger Handicaprådet 2022-2025 den 11-03-2025

Handicaprådet har ingen bemærkninger til denne høringssag.

Bilag

1: Høringssvar fra Seniorrådet - møde den 13. januar 2025

2: Budgetønske

Punkt 3: Høring: Oprettelse af smagspanel for mad fra private leverandører

25/5476

Sagen afgøres i:

Omsorgs- og Sundhedsudvalget 2022-2025

Indledning

Omsorgs- og Sundhedsudvalget har bedt Center for Sundhed og Omsorg om et oplæg til øget brugerinddragelse i forhold til den mad, der leveres fra private leverandører til hjemmeboende borgere, som opfølgning på kvaliteten af madservice fra private leverandører.

Denne sag vedrører oplæg til øget brugerinddragelse ved at nedsætte et smagspanel, der kan give feedback på den mad, der leveres til visiterede hjemmeboende borgere. Sagen beskriver formål og opgaver for smagspanelet

Sagen er foranlediget af ekstraordinært møde i Omsorgs- og Sundhedsudvalget afholdt den 14. januar 2025. Udvalget havde inden mødet modtaget en ”Redegørelse vedr. leverandør af madservice – Sæsonens Madleverandør”. Redegørelsen blev udarbejdet på baggrund af en artikel i Helsingør Dagblad den 2. januar med en klage fra en borger over madservice fra Sæsonens Madleverandør.

Omsorgs- og Sundhedsudvalget skal i denne sag drøfte, om der skal nedsættes et smagspanel bestående af brugere, som modtager madservice, og borgere fra fx Seniorrådet og Handicaprådet.

Retsgrundlag

Madservice til visiterede hjemmeboende borgere efter § 83 i Lov om social service (serviceloven).

Relation til vision og tværgående politikker

Sagen har relation til ”Politik for et værdigt ældreliv – I Helsingør Kommune 2023-2026”.

Sagsfremstilling

1. Baggrund

Helsingør Kommune sikrer kvaliteten af maden fra madserviceordninger til hjemmeboende borgere gennem kontraktgrundlaget med leverandøren. Det er praksis, at der afholdes en prøvesmagning med leverandøren, inden Helsingør Kommune starter et samarbejde op.

I forbindelse med det igangværende udbud af madservice er der udarbejdet en kravspecifikation. Her fremgår det, at maden skal leve op til ”Anbefalinger for den danske institutionskost”, og hermed leve op til de Nordiske Næringsstofanbefalinger og De officielle Kostråd. Desuden skal ”måltidet produceres og anrettes, så maden er indbydende, appetitvækkende samt velsmagende. Måltidet skal være sammensat og indeholde de naturlige tilbehørsdele og garniturer, der traditionelt hører til den specifikke ret, og i øvrigt fremstå indbydende. Yderligere skal garniture og tilbehør være afstemt således, at smag og farvesammensætning tilgodeses, ligesom det visuelle indtryk af måltidet ved portioneringen skal tilgodeses”.

Desuden skal leverandøren, ved forespørgsel fra kommunen, kunne dokumentere indholdet af økologi i de råvarer, der anvendes i produktionen.

Efterfølgende kontrol sker med årlige uanmeldte tilsyn via revisionsfirmaet BDO, hvor den borgeroplevede kvalitet af madservicen undersøges. Jf. Redegørelse vedr. leverandør af madservice, januar 2025.

2. Formål og opgaver for et smagspanel

Formålet med at oprette et smagspanel er, at give brugere og borgere mulighed for at give feedback på den mad, der bliver leveret fra madservice ordningerne.

Opgaven er at smage på den varme mad. Det anbefales at smage på en hel ugemenu for at sikre en vis bredde i de retter, som præsenteres for smagspanelet. Deltagerne vil blive instrueret i at tilsidesætte egne præferencer og i stedet sætte sig ind i målgruppens, da smagsoplevelsen ofte ændrer sig med alderen.

Panelet vurderer maden i forhold til udseende, duft, smag, evt. konsistens og som helhed. Deltagerne noterer deres vurdering i et vurderingsskema.

3. Sammensætning og hyppighed

Et smagspanel kan sammensættes på flere måder. Center for Sundhed og Omsorg foreslår, at panelet består af brugere og repræsentanter fra Seniorrådet og Handicaprådet samt en repræsentant fra køkkenet i Helsingør Sundhedshus, som samtidig er tovholder. Andre kommuner, fx Sorø, Køge og Holbæk, har en lignende sammensætning af panel. Der udpeges max. otte-ni deltagere af hensyn til den praktiske afvikling, som kunne foregå i Undervisnings-køkkenet i Helsingør Sundhedshus, eller alternativt som hjemmesmagning i paneldeltagers eget hjem.

Center for Sundhed og Omsorg beskriver to modeller:

- a. 4 årlige smagninger i Helsingør Sundhedshus, dvs. to gange med hver leverandør – en sommersmagning og en vintersmagning, da sæson vil spille ind på ingredienser og sammensætning af retterne. Fordelen ved at være samlet er, at panelet kan få en introduktion fra leverandøren til smagningen og blive guidet til at forstå, hvad der ligger til grund for den enkelte ret. Efter smagningen vil der være en fælles samtale og en efterfølgende vurdering i et vurderingsskema.
- b. 4 årlige smagninger, dvs. to gange med hver leverandør – en sommersmagning og en vintersmagning, hvoraf 2 foregår i Helsingør Sundhedshus og 2 foregår i borgers/brugers eget hjem. Når smagningen foregår i hjemlige omgivelser, vil deltagerne få en anden oplevelse, og det kan spille ind på smagsoplevelsen. Det vil være en ulempe, at der ikke er en fælles introduktion til smagningen. På samme måde som ved prøvesmagning i Sundhedshuset skal deltagerne notere deres vurderinger i et vurderingsskema.

Center for Sundhed og Omsorg anbefaler model a) da denne model er nemmest at styre, og da der er en intro til maden alle 4 gange. Modellen kan evt. justeres efter de første prøvesmagninger med hensyn til antal deltagere, antal smagninger, regi m.m., ligesom der også kan være politisk deltagelse ved smagningen, hvis der måtte være ønske herom.

4. Kommunal tovholder

Begge leverandører af madservice i Helsingør Kommune, Det Danske Madhus og Sæsonens Madleverandør tilkendegiver, at de gerne vil indgå i en aftale om, at de er med til at arrangere smagninger for borgere og brugere under

forudsætning af, at der udpeges en kommunal tovholder. Tovholderen får til opgave at indkalde til møder, sende dagsorden ud, deltage i smagningen, skrive referat og sørge for den praktiske ramme i Helsingør Sundhedshus.

5. Evaluering efter første år

Center for Sundhed og Omsorg foreslår, at ordningen med et smagspanel evalueres efter første år med henblik på, om ordningen skal fortsætte. Erfaringer fra andre kommuner, viser, at det kan være svært at fastholde deltagerne, og at der er en del udskiftning i smagspanelerne.

Økonomi/Personaleforhold

Konsekvenserne for økonomi og personaleforhold estimeres til at være følgende:

Årsværk til tovholder: 2 uger svarende til 15.765 kr. for en ernæringsfaglig medarbejder til at løse opgaven med administration og praktisk afvikling af smagninger og evaluering.

Indkøb af 3-4 mikroovne: ca. 4000 kr. til brug i undervisningskøkkenet i Helsingør Sundhedshus mhp. rette brugeroplevelse ved smagningen.

Opgaven kan finansieres ved at overflytte midler fra brugerpanelet i Helsingør Sundhedshus til smagspanelet. Der er i 2025 afsat 47.000 kr. til brugerpanelet, og der budgetteres med 19.765 kr. til smagspanelet. Rest til brugerpanelet er 27.235 kr.

Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Sagen er til høring i Handicaprådet og Seniorrådet.

Indstilling

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

1. at der skal nedsættes et smagspanel med fire årlige smagninger i Helsingør Sundhedshus. Center for Sundhed og Omsorg anbefaler model a) hvor alle smagninger foregår i et samlet panel.
2. at opgaven finansieres ved at overflytte midler fra brugerpanelet i Helsingør Sundhedshus til smagspanelet.

Indstilling

Center for Sundhed og Omsorg indstiller,

at der foretages hørings i Handicaprådet

Beslutninger Handicaprådet 2022-2025 den 11-03-2025

Handicaprådet støtter oprettelsen af et 'smagspanel' og deltager gerne i dette.

Herudover har rådet ingen bemærkninger til sagen.